

SU YÜCEL

Su'yun İçinden / *Through 'Water'*

SUYUN İÇİNDEN VE SULARA KARŞI Su Yücel'in son sergisi Suyun İçinden'in bir kadının kendi kentine karşı yabancılaşmasını anlattığı rahatlıkla söylenebilir. O kent ki artık ona ait, ona yurt ve ona ev ve atölye olmaktan çıkmış, bir metaya dönmüş. İsmi de bir logodan ibaret... O kent, kendi surlarının dışında yeni duvarlar kurmuş yaşayanlarına... Nadya'nın kenti değil artık bahsedilen... Breton'un Nadya'ya rastladığı ve rastlayamadığı, sokaklarında kaybolup yeniden kendini bulduğu ve bulduğu kendini kentlikle birlikte yeniden ürettiği... ¶ Su Yücel, kendi kentini çağırıyor o yüzden bir kadın olarak ve kentin bütün kadınlarıyla birlikte kentine yabancı olmadan önceki o anı, o arayışı, o cereyanı arıyor. Tuvalde bulduğu iddia edilebilir. Baş aşağı edilmiş yağlıboya kent, kendiliğe izin veriyor. İzin verebiliyor. Su Yücel'in kadınlarının yağlıboya mekânlarında kendi kentine logo olmadan önceki şehrine ve onun ismine bir çağrı var, çılgınlıkla yapılan bir çağrı. ¶ Tarlabası'ndan önce Sulukule'ye girmek, bakmak bu çağrının bir parçası. Logo olmayan kenti arama tasası. Bulduğu önce Sulukule'de halı yıkayan bir kadın... Halısını çeşmenin etrafında yıkıyor. Suları bütün Sulukule'ye yayılıyor. ¶ "Suyun bolluğu, bereketi ve şırlıtlı sesi yaşamın ta kendisiydi. Uzun bir süre baktım çeşmeye ve çeşme serüveni böyle başladı." ¶ Halı yıkayan kadın imgesi, Tarlabası'nda Damsız ve Adsız serüvenini beraberinde getirecek. Sulukule romanlarından sonra Tarlabası kadınlarıyla; eline daha önce fırça almamış kadınlarla resim yapacak. ¶ Bu resim yapmalarda birlikte, sanatçı kente direnen kadınlarla karşılaşacak. ¶ Kendi kentlerinin umudunu ve ümidini taşıyan kadınlarla... ¶ Halı yıkayan kadın imgesi işliyor her seferinde... Bir anlamda halı yıkayarak başlarına yıkılan kente direniyorlar çünkü... Halı yıkayarak kentin yıkılmasını önüyorlar. ¶ Halı yıkayan kadın imgesi, "tek istediğim mutlu, güzel bir hayat" ya da "suyumu kestiler ama ben resim yapıyorum aman boş ver", "kaynana-mın donunu çizeceğim", "resim yapıyorum hatıra kalsın diye" ya da "hayallerimi çiziyorum" diyen Tarlabası'lı kadınları da anlatıyor aslında. Bu imge görünmeyen emeği, görünür kı-lıyor. Bir anlamda Su Yücel, Sulukule ya da Tarlabası ya da Mardin Kızıltepe'deki kadınlarla resim yaparken tam da bunu yapıyor. Onların görünmeyen emeklerini, görünür kılmayı deniyor. Seslendirmedikleri arzularını işitmemizi sağlıyor.* ¶ Zanaat ve sanat arasındaki bildik modernist hiyerarşinin de üstünü örtüyor böylelikle. ¶ Bugün Maçka Sanat Galerisi'nde

* Güney Doğu Asya ve Latin Amerika'daki Serbest Ticaret Bölgelerinde çalışan kadın işçiler üzerine yapılan son araştırma ortaya çıkardı ki; Malezya, Güney Kore, Filipinler, Singapur, Meksika ve Haiti'de çokuluslu şirketler var olan ataerkil kurumları yalnızca kullanmak ve pekiştirmekle kalmıyor aynı zamanda çoğunlukla kadın olan işgücünü kendi yararına kullanmak için modern cinsiyetçi reklamcılığı da devreye sokuyor. Kırsal ve kentlerdeki kayıt dışı sektörde ev kadını ideolojisinden, muhtaç hale getirilmiş köylü kadınların, ihracata yönelik ev ekensiz sanayilerde çalışan tamamen atomize olmuş işgücüne dönüştürülmesi için faydalanılır. *Maria Mies, Veronika Bennholdt - Thomsen Claudia Von Werlof - Son Sömürge Kadınlar. İletişim Yayınları, İstanbul, s. 109.*

Su Yücel'in yağlıboya resimleri ve Tarlabası'lı kadınların tef resimleri, hep birlikte bir logo öncesi kenti çağırma korusu. ¶ Sanat ve zanaat ayrımı yapmadan aramak. Kendini, kenti... ¶ Su Yücel'in yağlıboya resimlerinin bazı köşelerine, resmin yapılış hızına ilişkin büyük ipuçları veren köşelerine dikkat. Kentin hızlı değişimine, dönüşümüne ilişkin bu asi köşelere zıt teflerin üzerindeki ümit dolu sakin dünyalar. Tuvale hızla yerleşen kent, teflere hızla yerleşen kadınlar ve onların görünmeyen emeklerinin izleri, desenleri bunlar. ¶ Bugün yapılan kadın emeği tartışmalarında, örneğin Üçüncü Dünya'da tarım ve köylülüğün kaderi tartışmalarında artık özgür ücretli işçi olmayanlar gündemde. Kayıt-dışı ekonomi denilen. Asla görünemeyecek emeğin ekonomisi, gösterilecek ama görünmeyecek emek kavramı tartışılıyor. Bir çeşit ev işi. Kayıtsız kalınmış emeğin ekonomisi artık sadece evin içiyle sınırlı değil. Kadınların emeğine hiç olmadığı kadar kayıtsız o yüzden bugün dünya... ¶ Aristophanes'in *Lysistrata* oyunu bu anlamda önemli bir dert ortağı. ¶ Aslında konusu savaştan ziyade kadınların kendi kentlerine çağırışlarıdır. ¶ Oyunun başında *Lysistrata*, Atina ve Sparta arasında yıllardır sürmekte olan Pelepones savaşını durdurmak için iki şehrin kadınlarına bir çağrı yapar. *Lysistrata*, yıllardır sürmekte olan savaşlarda, erkeklerin ölmesinden bıkmış, kadınların eve kapanıp edilgin bir yaşam sürmesine başkaldırmaktadır. Düşündüğü şey, eğer bütün kadınlar birlik olup erkeklere "cinsel kimliğin yarattığı farklılığın" verdiği bir avantajı kullanarak baskı yapmak ve savaşı sonlandırmaktır. ¶ *Lysistrata*'nın bulduğu çözüm, Pelepones Savaşları'ndan bıkmış usanmış kadınların, eşlerini kaybetmemek ve soylarını devam ettirmek amacıyla kendilerini Akropolis'e kapatıp, erkeklerle, savaşa katılmaları durumunda, kesinlikle ilişkiye girmeme kararını almalarıdır. ¶ *Lysistrata*, erkek egemen topluma bir başkaldırı niteliğini taşır ve ilk feminist hareketin görüldüğü eser olma özelliğini gösterir. Kadınların Polis'in en kamusal mekânlarından olan Akropolis'i - yönetim merkezi, hazine ve tapınak - işgal etme yönündeki eylem planlarını uygulamaya geçirme talepleri bize bugün hâlâ pek çok şey söyler. ¶ Bir, kentsel mekânla cinsiyet dinamiklerini bir arada ele almamız gerektiğini... ¶ İki, mekânın toplumsal olarak üretildiğini, olayların geçtiği yer - lokus - ile Tarlabası / Sulukule / Kızıltepe / Batman, toplumsal failerin ve davranışsal birimlerin yöneldiği şey halı yıkamak / intihar etmek / göbek atmak - fokus - olma özellikleri arasındaki diyalektiğin ürünü olduğu, toplumsal failerin etkinlikleriyle yeniden yapılandığı, yeniden üretildiği ve dönüştüğü... ¶ Suyun içinden lokus ve fokus arasından geçen bir sergi, zanaat ve sanat, kent ve hayat, kadın ve erkek, emek ve arzu, su ve çeşme arasından geçen bir sergi... ¶ Resim yapma pratiğini, kamusal alanda yeniden tarif etmeye çabalayan, nesnel ve öznel deneyimlerin mekânsal tecrübelerin ürünü olduğunu iddia eden bir sergi.

AYŞEGÜL SÖNMEZ, Şubat 2010

THROUGH 'WATER' AND AGAINST THE WATERS, SU YÜCEL* Su Yücel's last exhibition, *Inside The Water*, can easily be described as one woman's alienation from her own city which is no longer her own. No longer a home to her, nor a land, nor a place to work in. It is now nothing but a commodity and even its name is reduced to a mere logo. The city walls have come to harbour yet new walls within. It is no longer Nadya's, this city... This city where Breton has or has not met Nadya... And the city's streets in which he lost himself and found himself and then re-created himself... ¶ Su Yücel is thus calling forth her own city. As a woman and accompanied by all the women of the city, she is going in search for that moment, that interval, that current before the alienation took place. Perchance she found it on the canvas. The upside down city, painted in oil colours, is somehow allowing the self to happen. Able to give the space it needs. Within the oilpainted spaces of Su Yücel's women, a call is heard. A call for the city before it became a logo of itself. Invoking its name in a scream. ¶ The invitation involves a passage into Sulukule before entering Tarlaşaşı. The seeking spirit is always on the look out for the non-logo city. The first find is a woman in Sulukule washing a carpet... Washing a carpet by the public fountain. Her waters spreading across Sulukule. ¶ "The water's abundance, its richness and its melodic flow was life itself. I stared for a long time at the fountain. And that's how the adventure of the fountain began." ¶ The image of the carpet-washing woman will bring along in time the adventure of the Roofless and Nameless in Tarlaşaşı. After the Romani people of Sulukule, she will paint with the women of Tarlaşaşı who are complete foreigners to the paint brush. ¶ The experience of painting together will introduce the artist to women who resist the city. Women who carry and nurture the hope for their own cities... ¶ The image of the carpet-washing woman keeps coming up. Because in one sense, by washing those carpets on the streets, they are resisting the overbearing city, preventing its collapse. ¶ The image of the carpet-washing woman seems to also give voice to the women of Tarlaşaşı who exclaim; "all I want is a happy, beautiful life", "they cut off my water but I am painting ... oh well ... never mind", "I will paint my mother-in-law's panties", "I'll keep this painting as a souvenir", "I am painting my dreams". This image gives visibility to the invisible labour. In one sense, this is exactly what Su Yücel does when she paints with the women in Sulukule, or Tarlaşaşı, or Mardin Kızıltepe (in South-Eastern Turkey). She is attempting to make visible the invisible efforts of these women. Giving voice to those desires that never find expression. ¶ And this is also how she draws the curtain over the familiar modernist hierarchy between art and craft. ¶ Today, at the Maçka Art Gallery, Su Yücel's oil paintings come together with the tambourine paintings of women from Tarlaşaşı, in a chorus of voices all calling out for the pre-logo city. ¶ Searching and searching whilst making no distinctions between craft and art... Searching the self, searching the city... ¶ Do pay attention to the nooks and corners of Su Yücel's oil paintings as they reveal important clues about the speed with which they were made. And in stark

* Su, the first name of the artist means "water" in her native language, Turkish.

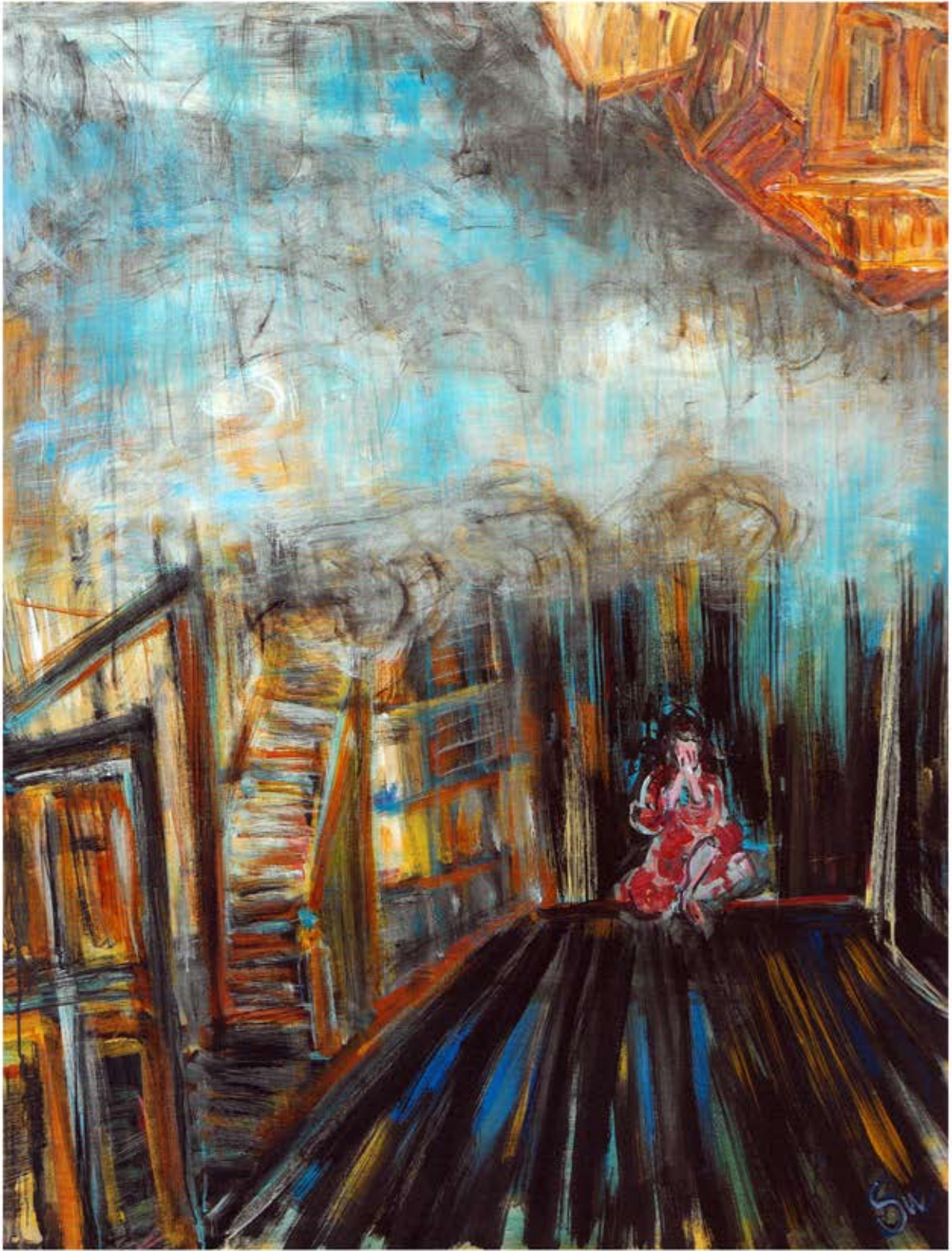
contrast to the rebellious spirit of these corners reflecting the rapid transformation of the city; stop for a quiet moment, and savour the tranquility and hope permeating the painted worlds upon the tambourines. As the city quickly takes over the canvas, the women surely take over the tambourines and here you have the traces of their invisible efforts. ¶ Today, the discussions on women's labour issues that revolve around the future of agriculture and peasantry in the Third World, have come to focus on unpaid labour.** In other words, unregistered/informal economy. The economy of invisible efforts. In other words, housework ... you may think... But the economy of ignored labour is no longer limited to the domestic domain. It reaches beyond the home and today the world is more indifferent than ever to the labour of women. ¶ *Lysistrata* by Aristophanes is a classical text that shares the agony of this situation. Even though at the outset it reflects on the tragedies of war, it is actually a call from the hearts of the women reaching out to the hearts of their cities. The play opens with *Lysistrata* calling out to the women of Athens and Sparta, to stop the ongoing Peloponnesian War between the two cities. Tired of men dying at wars and women leading a passive existence cooped up inside the homes, *Lysistrata* rises in rebellion. Her plan is to unite the women in an effort to use the advantage of their gender as a coercive force upon the men. The solution is simple: the women will lock themselves up in Acropolis and refuse to have intercourse with their husbands unless the men agree to stop the war immediately. ¶ *Lysistrata* is about the rising of the women against the male-dominated society. It is in fact the first historical text in which a feminist movement is observed. The women's action plan to take over the Acropolis – namely the city center that houses the government, the treasury and the sanctuary – is significant even today from two angles: ¶ Firstly; urban spaces and gender dynamics are closely linked and we need to view them with this awareness. ¶ Secondly; spaces/sites are produced by the society. They are the product of the dialectic between "the locus" – where events take place, eg. Tarlaşaşı, Sulukule, Kızıltepe, Batman – and "the focus" – the behavioural inclinations of the social perpetrators eg. washing carpets, committing suicide, belly dancing. They are re-constructed and re-produced through the activities of the social perpetrators. ¶ This is an exhibition that travels across the water, through the gap between locus and focus, art and craft, city and life, man and woman, labour and desire, water and fountain... ¶ An exhibition that attempts to re-define the painting practice in the public space. A product of objective and subjective experiences and spatial experiments.

AYŞEGÜL SÖNMEZ, February 2010

** A recent research on women workers in Free Trade Zones in South East Asia and Latin America show that multinational companies in Malaysia, South Korea, Philippines, Singapore, Mexico and Haiti, not only exploit and reinforce patriarchal institutions but at the same time, they introduce modern sexist advertising models. They emphasize housewife ideology in order to encourage the atomized structure of country and city women working at home for export goods, in an informal economy. Maria Mies, Veronika Bennholdt – Thomsen, Claudia Von Werlof; *The Last Colony – Women* (translated and published by İletişim Publications, İstanbul, s. 109.)

SIRMA®
DOĞAL KAYNAK SUYU

MAHZEN

HADIYE CANGÖKÇE

Katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

9 ŞUBAT – 13 MART 2010

EYTAM CADDESİ 31A MAÇKA 34367 İSTANBUL
TEL: (0212) 240 80 23 FAKS: (0212) 234 40 51
mackasanatgalerisi@ttmail.com

MAÇKA SANAT GALERİSİ